

**ÖZOGUL &
YENİGÜN**

PARTNERS

www.ozogulyenigunpartners.com

21.12.2021, 29.12.2021, 31.12.2021 ve 11.01.2022 tarihli Tebliğler Işığında Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşüm'ün Desteklenmesi

21.12.2021 tarihinde Resmi Gazete'de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan, "Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" ve 29.12.2021 tarihinde "Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" yayımlanmıştır. Mevcut bu tebliğlere ilişkin olarak 31.12.2021 ve 11.01.2022 tarihlerinde de ayrı ayrı "Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşüm'ün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"ler ve gene 11.01.2021 tarihinde "Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ 'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" yayımlanmıştır.

Tebliğlerin amacı ise döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu ile altın cinsinden mevduat ve katılım fonu sahiplerinin, mevcut döviz tevdiat hesaplarını Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürmeleri halinde hesap ve fon sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin birtakım düzenlemeler getirmektir. Bu yazımızda, mevcut düzenlemeler ışığında, Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşüm için yapılacak destekten kimlerin, hangi koşullar altında ve nasıl faydalanacağı incelenecektir.

Destegin Kapsamı ve Amacı

Yapılan düzenlemeler ile mevcut döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının ile altın cinsinden mevduat ve katılım fonlarının kur farkından etkilenmesi riskinin önüne geçilerek değer kaybetmeden Türk lirası mevduat hesapları ve katılım fonlarına dönüştürülmesinin desteklenmesi öngörülmüştür. Bu destek, Merkez Bankası'nın bahsi geçen tevdiat hesapları ve katılım fonlarındaki dövizleri güncel kur üzerinden, altınları güncel altın fiyatı üzereinden satın alması, bunun karşılığı Türk lirasını ilgili hesaba aktarması, öngörülen vade sonunda eğer Türk lirası ya da altın değer kaybederse ve bu değer kaybı ilgili hesabın vade sonunda alacağı faiz veya kâr payından yüksek olursa bu farkın ilgili hesap sahibine ödemesini kapsamaktadır. Burada amaç Merkez Bankası'nın döviz ve altın rezervlerini ve bu yolla Türk lirasının değerini artırmaktır.

Döviz Tevdiat Hesapları ve Katılım Fonları ile Altın Cinsinden Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeli Türk Lirası Mevduat veya Katılma Hesaplarına Dönüşümü Nasıl Gerçekleşir?

Türkiye'de yerleşik bulunan gerçek ve tüzel kişilerin mevcut döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonları ile altın cinsinden mevduat ve katılım fonları, öncelikle talepleri

doğrultusunda dönüşüm kuru ve dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilir. Dönüşüm kuru döviz cinsinden tevdiat ve fon hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği gün Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu; dönüşüm fiyatı ise altın hesaplarında bulunan altının Türk lirasına çevrildiği gün saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen gram altının Türk lirası karşılığı alış fiyatını ifade etmektedir. Açıklamak gerekir ise, döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu sahibinin talebinin alındığı gün Merkez Bankası tarafından ilan edilen kur üzerinden; altın cinsinden mevduat ve katılım fonu sahibinin talebinin alındığı gün saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen gram altının Türk lirası karşılığı alış fiyatı üzerinden yine Merkez Bankası tarafından kişinin hesabındaki döviz veya altın satın alınır ve Türk lirası karşılığı bankaya aktarılır. Banka tarafından ise 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır.

Vade Sonunda Destekten Faydalanılması İçin Sağlanması Gereken Koşullar

Vade sonunda Türk lirası mevduat veya katılma hesabı sahibine anapara ile faiz veya kâr payı banka tarafından ödenir. Vade sonu kurunun yani Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz ya da altın kurunun, dönüşüm kuru ya da fiyatından yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankası'nca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır.

Burada dikkat etmek gerekir ki bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankası'nca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. Ayrıca katılma hesaplarına sağlanacak getirinin katılım bankalarının Merkez Bankası ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptıkları bir hafta vadeli repo işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankası tek taraflı olarak karşılar. Lakin, bir diğer önemli husus ise Türk lirası mevduat veya katılma hesabından belirlenen yurt içi yerleşik gerçek kişiler için 3, 6 veya 12 aylık vade, yurt içi yerleşik tüzel kişiler için ise 6 ay veya 1 yıllık vade dolmadan vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankası'nca kur farkına ilişkin ödeme yapılmayacağıdır.

Kimler bu destekten yararlanabilir?

İlgili rebliğlerin ilk halinde destekten yararlanabilecekler açısından en önemli şart yurt içi yerleşik gerçek kişi olma şartıydı. Fakat 11.01.2022 tarihli değişiklik ile birlikte yurt içi yerleşik tüzel kişiler de bu destekten yararlanabilecektir. Bu bağlamda bankalar ve Merkez Bankası'nca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiler ve yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil olmak üzere yurt içinde yerleşik bulunan gerçek kişiler sayılmaktadır. Destekten yararlanmak için bir diğer şart ise yurt içi yerleşik gerçek kişiler için 20.12.2021 tarihinde, yurt içi yerleşik tüzel kişiler için ise 31.12.2021 tarihinde mevcut olan bir ABD doları, Euro veya İngiliz Sterlini

cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabının; ya da yurt içi yerleşik gerçek kişiler için 28/12/2021 tarihinde mevcut olmak, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin için ise 31/12/2021 tarihinde mevcut olmak şartı ile bir altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyeleri, bulunmasıdır. Dikkat etmek gerekir ki tebliğde öngörülen destek yalnızca üç para birimi ve altın cinsinden olan hesapların dönüştürülmesinde yapılacaktır. Bir diğer önemli husus ise bu destekten yalnızca bir defaya mahsus olarak yararlanılabileceğidir.

İstisna Tutulan Hükümler

Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı'nın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen *"Mevduata faiz dışında, katılma hesaplarına ise kâr payı dışında menfaat temin edilemez. Mevduat ve katılım fonu sahipleri lehine verilecek özel sigorta teminatı bu düzenlemenin dışındadır."* hükmü ile Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları Hakkında 2020/3 sayılı Tebliğ'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve dördüncü fıkrasında belirtilen *"Bankalarca, mevduata uygulanacak sabit veya değişken faiz oranları serbestçe belirlenir."* ve *"Türk lirası olarak açılacak mevduat hesapları için dövize veya kıymetli madenlere endekli faiz oranı belirlenemez."* hükümleri bu tebliğ kapsamında açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına uygulanmaz.

21.12.2021 tarihli *"Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ"* için [buraya](#) tıklayınız.

29.12.2021 tarihli *"Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ"* için [buraya](#) tıklayınız.

31.12.2021 tarihli *"Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşüm'ün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"* için [buraya](#) tıklayınız.

11.01.2022 tarihli *"Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşüm'ün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"* için [buraya](#) tıklayınız.

11.01.2021 tarihli *"Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ 'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"* için [buraya](#) tıklayınız.

**ÖZOGUL &
YENİGÜN**

PARTNERS

www.ozogulyenigunpartners.com